

Effektrapport 2017

Star for Lifes insamlingsstiftelse org nummer 802425-7134

Bakgrund

Star for Life startades 2005 av entreprenörsparet Christin och Dan Olofsson när de startade verksamhet i Sydafrika. De kunde på nära håll se effekterna av aids-epidemin. De samlade därför en grupp mentala coacher, musiker och skollärare från Sverige och Sydafrika och formade ett pedagogiskt koncept med syfte att stärka ungdomars självkänsla. Verksamheten är idag inne på sitt trettonde år och mer än 300 000 ungdomar har gått igenom programmet på sina ordinarie skolor. Idag bedrivs verksamhet på 102 primary- och high schools i Sydafrika och Namibia.

1. Vad organisationen vill uppnå?

Enligt insamlingsstiftelsens s.k. ändamålsparagraf är syftet med Star for Life, *"att inom ramen för Star for Life's skolverksamhet, utan vinstsyfte och utan begränsning till vissa personer och grupper, befrämja medvetenhet om farorna med HIV/AIDS och fördelarna med en sund livsstil bland elever i företrädesvis åldrarna 13-20 år på skolor i Sydafrika och andra afrikanska länder genom främst bidrag till uppfostrings- och utbildningsverksamhet och utbildning av lärare och ledare"*. Insamlingsstiftelsen har sitt säte i Sverige men samlar in medel till separat registrerade Star for Life-organisationer i andra länder.

Som framgår med denna paragraf vill vi upplysa om farorna med hiv/aids samt verka för en sund livsstil, genom att bidra till utbildningsinsatser. För att nå detta mål har vi skapat ett speciellt utbildningsprogram som syftar till att stärka elevernas självkänsla och nå sina drömmar. Musik är en viktig komponent i detta material.

Vi anställer coacher som arbetar i befintliga skolor och implementerar vår metodik. Vi finns företrädesvis på high schools (ålder 13-19 år) men även på en del primary skolor där det finns yngre barn. Verksamheten har vuxit till idag 102 skolor där det finns mer än 100 000 ungdomar.

Vi räknar med att under nästa år expandera med 16 nya skolor i Namibia. En ytterligare expansion på 3-5 års sikt är troligt men vi vill växa med bibehållen kvalitet. En eventuell expansion utanför Sydafrika och Namibia skall företrädesvis ske till angränsande länder.

2. I vilket organisatoriskt sammanhang verkar organisationen?

Denna fråga är särskilt relevant att belysa i detta sammanhang. Star for Life är en insamlingsstiftelse med säte i Sverige med ändamål att samla in pengar till behövande barn i Afrika. För att fullgöra ändamålet ges pengar till Star for Life i Sydafrika och Namibia, men detta är i juridisk mening självständiga organisationer. Vi har ett skriftligt avtal med dessa för att säkerställa hur våra medel används samt styrelserepresentation. Vi väljer att skildra hur pengarna används i mottagarländerna för att ge en bättre förståelse för hur insamlingsstiftelsen uppnår sina mål. Samtliga Star for Life organisationer benämns internt som "Star for Life group".

Men det är viktigt att betona att ur ett rent juridiskt perspektiv är insamlingsstiftelsen skild från övriga NGOs i andra länder, dock med syftet att samla in medel till dessa.

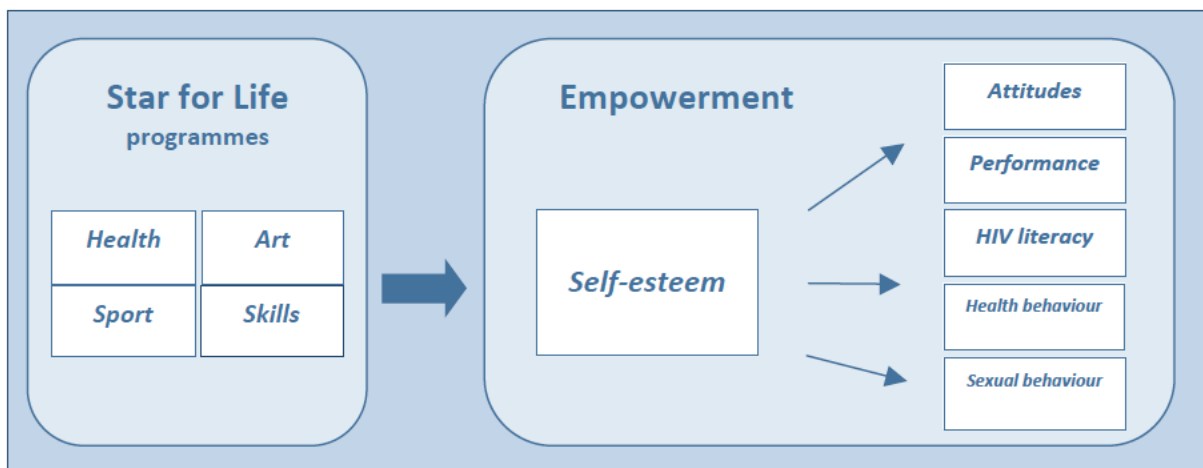
3. Vilka strategier har ni fått att uppnå era mål?

Insamlingsarbetet i Sverige har under många år varit fokuserat på att engagera företag som hjälper till med att finansiera vår verksamhet i Afrika. Vi har också varje år offentliga konserter för att sprida information och insamla meddel. Vi arbetar tillsammans med vår afrikanska personal för att gemensamt utveckla programmaterial.

Star for Life har under drygt tio års arbete utvecklat en unik metodik för att skapa förändring hos unga. Metodiken bygger på en "theory of change" som har två grundläggande antaganden:

- En starkt självkänsla är en nödvändig förutsättning för att skapa förändring.
- Enbart information räcker inte för att skapa förändring. Man måste också ge inspiration. Vi vill nå bägge hjärnhalvorna eller "hjärnan och hjärtat".

Star for Lifes insats eller idé kan beskrivas på följande sätt:

Modellen visar till vänster de olika förebyggande program eller insatser som Star for Life skapat. Genom ett antal work-shops där metoden förmedlas, skapas en starkt självkänsla. Om eleven stärks i sin självkänsla kommer denne att bättre möta de utmaningar som väntar – en ändring av beteende. Det kan vara bättre skolbetyg eller ett säkrare hälsobeteende – den starka självkänslan blir en motor för förändring.

Idén att en starkt självkänsla kan vara en motor till förändring är inte geografiskt begränsad eller begränsad till just ungdomar. Star for Lifes metodik används idag på tre kontinenter och under de senaste åren har metoden lanserats även i den svenska skolan.

Musik intar en central plats inom metodiken. Star for Life vill inte bara informera om varför skolan är viktig eller vilka hälsofaktorer som finns - man måste också inspirera eleven att tro på detta för att åstadkomma en förändring. Därför används musik som ett pedagogiskt redskap. Musiker anställda av Star for Life har skapat specialskrivna musik för programmet som används inom de olika workshops som har producerats.

En viktig komponent i arbetet är att bygga på ungdomars drömmar. Genom en särskild *Dröm-bok* uppmuntras eleverna att formulera sina drömmar om framtiden. När detta gjorts identifierar man de förutsättningar men också de hinder, som kan finnas för att förverkliga drömmen. Förutom *Drömboken*, som eleven fyller med anteckningar, intar också *Star for Life-stjärnan* en central plats i metodiken. Varje udd i stjärnan förmedlar ett av de kärnvärden som skall kommuniceras. Stjärnan sammanfattar budskapet på ett pedagogiskt sätt: Om du har en dröm, om du håller dig frisk, om du bestämmer dig och är hängiven det du tror på: *gör du det möjligt!*

4. Vilken kapacitet och vilket kunnande har vi för att nå våra mål?

I insamlingsstiftelsen i Sverige finns cirka 5-10 personer som arbetar med information- och insamlingsarbete.

Insamlingsverksamheten har tillsyfte att ge stöd till Star for Life-skolor i Afrika. Star for Life har närmre 100 medarbetare i Sydafrika och Namibia. Huvuddelen av dessa är s.k. coacher som vanligen har en universitetsutbildning i sociologi eller psykologi. Vi tränar dessa nyckelpersoner individuellt att genomföra vår metodik. De kommer normalt från det område de arbetar i dvs. de kan elevernas förstaspråk och kan också tjäna som "role-models" för eleverna.

Star for Life har också tre mobila hälsokliniker som står för testtagning och information på våra skolor. De leds av utbildade sjuksköterskor.

Vi har också ett s.k. monitoringteam. Detta arbete leds av universitetsutbildad personal och deras roll är att noga kartlägga och analysera coacherna och klinikerna arbete. Vi har en person som avlönas direkt från Sverige som är vetenskaplig rådgivare samt ansvarig för utvärderingsverksamheten.

I Sverige och Sydafrika/Namibia finns utbildade ekonomer som arbetar med vår ekonomi.

Insamlingsstiftelsen i Sverige lyckades 2017 insamla drygt 32 MKR. Men om vi lägger till de Star for Lifes NGOs som finns i andra länder, är siffran cirka 40 MKR. Givetvis är insamlade medel en mycket viktig faktor bakom hur vi lyckas uppnå vårt ändamål.

5. Hur vet ni att organisationen gör framsteg

Insamlingsresultatet, som till viss del mäter hur vi lyckas attrahera partners, har under en 10-års period 10-dubblats (om vi sammanräknar samtliga våra NGOs). 2017 var det totala beloppet cirka 40 miljoner SKR varav 32 insamlades i Sverige av insamlingsstiftelsen.

Som tidigare nämnts har vi byggt upp ett omfattande monitoringarbete som kartlägger det dagliga arbetet bland våra coacher. Dessa använder vanligen fredagar som "rapportdag" till vår monitoringenhet. Dessa rapporter sammanställs sedan i kvartalsrapporter. Utan detta rapportsystem hade det varit ytterst svårt att noga kunna följa arbetet på 102 skolor som är utspridda på stora områden.

Vi har dessutom tagit fram tre större utvärderingar: 2010, 2012 och 2015. Två av dessa har gjorts av externa företag. I en sådan utvärdering görs omfattande slumpmässiga intervjuer med elever. Dessutom görs undersökningar i kontrollskolor dvs skolor i området där vi inte arbetar. Resultaten jämförs sedan. Vi har i dessa undersökningar kunnat konstatera att vi ofta gör skillnad. 2010 kunde vi ex visa på att bland våra elever var antalet tonårsgraviditeter 37,5 % lägre jämfört med kontrollskolorna. 2015 kunde vi visa att bland elever som varit sexuellt aktiva hade 55 % tagit ett hiv-test på våra skolor jämfört med 33 % på kontrollskolorna.

Vi som följt organisationen har den bestämda känslan att vi hela tiden blivit mer professionella. Vi har idag en mycket stark monitoringenhet, vi har byggt upp en väldigt bra ekonomienhet. Vi tillsatte för två år sedan en programutvecklingsgrupp med hjälp av våra mest erfarna pedagoger, som skulle gå igenom allt skriftligt programmaterial. Detta arbete kunde presenteras i maj 2018 till respektive lands styrelse.

6. Vad har vi åstadkommit så här långt?

Star for Life startade i Sydafrika 2005. Idag finns det 102 skolor i Sydafrika och Namibia. En svenskt Star for Life (som då juridiskt inte är en del av insamlingsstiftelsen) har verksamhet i 24 skolor. Vi kommer att gå in i 16 nya skolor i Namibia 2018/19. Totalt finns vi då i omkring 150 skolor

Vi har byggt upp ett mycket bra koncept och programmaterial.

Lägger vi samman insamlade medel på hela Star for Life group ligger det på cirka 40 mkr. På 10 års sikt är det en 10-dubbling.

Efterhand som vi blivit mer professionella har vi också lyckats attrahera större givare. I juni 2018 beviljades vi stöd av USAIDS på 10,5 MKR. Vi ser det som ett erkännande att denna typ av givare med sin granskning är villiga till att ge oss stöd.

Vi lyckas attrahera större svenska exportföretag som partners. Volvo lastvagnars största csr-projekt i världen är Star for Life.

Vi har sedan ett antal år haft förmånen att vara förmånsorganisation hos PostkodLotteriet.

Vi har kunnat visa goda resultat i tre större utvärderingar.

Sam Olofsson generalsekreterare fram till 31 juli 2018-08-22
Därefter har Kai Sundström innehavt denna post